

Przedsiębiorstwo EKOS	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI CHEMICZNEJ Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.
	CYNA
Data wydania: 21.08.2006	Data aktualizacji: Strona/stron 1/5

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI, PRODUCENTA I DYSTRYBUTORA

Nazwa produktu:	Cyna
Wzór chemiczny:	Sn
Producent:	
Dystrybutor:	

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Substancja stwarzająca zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% wag.	Nr CAS	Nr WE	Symbol ostrzegawczy	Zwroty zagrożenia (R)*
cyna	100	7440-31-5	231-141-8	-	-

3. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Substancja nie została sklasyfikowana jako niebezpieczna z prawem.	
Zagrożenie pożarowe:	Cyna metaliczna nie stwarza żadnego zagrożenia pożarowego.
Zagrożenie toksykologiczne:	Wyłącznie w postaci pyłu i dymów.
Zagrożenie ekotoksykologiczne:	Cyna nie działa szkodliwie na organizmy wodne i lądowe.

4. PIERWSZA POMOC

Uwaga: W pierwszej kolejności należy wyprowadzić poszkodowaną osobę ze skażonego pyłem lub dymem cyny środowiska. Ułożyć na lewym boku z głową skierowaną w dół. Skontaktować się z lekarzem.	
Zatrucie inhalacyjne pyłem lub dymem:	
1.	W przypadku wystąpienia takiej potrzeby, wykonać sztuczne oddychanie lub podać tlen – najlepiej, jeśli tego dokona osoba przeszkolona. Systematyczne wdychanie dymu ze stopionej cyny osłabia płuca.
2.	Zapewnić pomoc lekarską.
Następstwa połknięcia:	
1.	W razie zatrucia doustnego przepłukać usta wodą, dać do wypicia 2–3 szklanki wody i skontaktować się z lekarzem lub centrum toksykologicznym. Podać osobie przytomnej środki wymiotne, o ile nie upłynęło zbyt wiele czasu od momentu połknięcia. Przepłukać żołądek wodą.
2.	W razie potrzeby odtransportować do szpitala. Choremu zapewnić spokój, leżenie i ciepło.
Kontakt z oczami:	
1.	Oczy należy przemywać tylko zimną wodą, starając się wywijać powieki. Wpuścić 1–2 krople oleju rycynowego. Oczy osłonić gazą.
2.	Zapewnić pomoc okulisty.
Kontakt ze skórą:	
1.	Zanieczyszczoną powierzchnię ciała zmywać obficie wodą.
2.	W przypadku gdy podrażnienie skóry nie mija, skonsultować się z lekarzem dermatologiem.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Szczególne zagrożenia:	Cyna metaliczna nie stwarza żadnego zagrożenia pożarowego. W wyniku działania wysokiej temperatury cyna topi się. Wydzielają się szkodliwe dymy.
Środki gaśnicze:	Zgodnie z wielkością i naturą pożaru sąsiednich obiektów.

Przedsiębiorstwo EKOS	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI CHEMICZNEJ Zgodnie z	
	rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
CYNA		
Data wydania: 21.08.2006	Data aktualizacji:	Strona/stron 2/5

Zalecenia szczegółowe:	Unikać wzbijania się pyłu.
Środki ochrony strażaków:	Kombinezony ochronne, niezależne aparaty oddechowe. Pył i dym strącać rozproszonymi strumieniami wody lub piany.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne:	Unikać wzbijania się pyłu.
Środki ochrony osobistej:	Nie ma szczególnych zaleceń.
Zalecenia szczegółowe:	Wzbijający się pył strącać rozproszoną wodą.
Zabezpieczenie środowiska:	Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze. Skażony grunt podlega wymianie.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Zapobieganie zatruciom:	Podczas stosowania cyny pracować w wentylowanym pomieszczeniu.
Magazynowanie:	W oryginalnych, właściwie oznakowanych, zamkniętych opakowaniach, w magazynie metali.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Rozwiązania techniczne: Ogólne – niezbędne do prawidłowego przewozu, magazynowania i stosowania cyny. Sprawna wentylacja.

Osobiste wyposażenie ochronne:

Drogi oddechowe:	W razie potrzeby – maski ochronne z filtrami pyłów P2.
Ręce:	Rękawice robocze.
Oczy:	Brak zaleceń
Skóra i ciało:	Ubrania robocze. Fartuchy ochronne.

Ogólne środki ochrony:

Higiena pracy:	Obowiązują przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy.

Obowiązujące w Polsce najwyższe dopuszczalne stężenie (mg/m³) w środowisku pracy:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ze zmianą z dnia 1.10.2005 r. (Dz.U. 212 poz. 1769)

CAS	Składnik	NDS (mg/m ³)	NDSCh (mg/m ³)
7440-31-5	cyna	2	-

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Masa atomowa: 118,69 g/mol
Postać fizyczna, barwa, zapach, inne:
Temperatura topnienia: 232°C.
Temperatura wrzenia: 2362°C.
Gęstość: 7,3 g/cm ³ (20°C.)
Gęstość usypowa: ok. 4000 kg/m ³ (20°C.)
Temperatura zapłonu: nie dotyczy
Rozpuszczalność w wodzie i innych rozpuszczalnikach: Cyna w wodzie nie rozpuszcza się.

Przedsiębiorstwo EKOS	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI CHEMICZNEJ Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
	CYNA	
Data wydania: 21.08.2006	Data aktualizacji:	Strona/stron 3/5

Stopień zagrożenia wód: żaden

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Reaktywność i stabilność:	W warunkach normalnych, właściwie przechowywana cyna jest chemicznie stabilnym pierwiastkiem
Właściwości korozyjne:	brak

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Drogi narażenia: Wdychanie, połknięcie, kontakt ze skórą, kontakt z oczami.

Informacja ogólna: Pył cyny jest szczególnie szkodliwy, jeżeli przedostanie się do układu oddechowego człowieka. W kontakcie ze skórą wystąpią oparzenia.

Działanie miejscowe:

Wdychanie pyłów: Wdychanie dymów zawierających cynę może być przyczyną wystąpienia chorób dróg oddechowych, w tym bronchitu, zapalenia oskrzeli, zapalenia płuc. Wdychanie dymów może spowodować wystąpienie tzw. gorączki metalowców.

Połknięcie: Wystąpią nudności, wymioty, biegunka, dezorientacja. Może nastąpić uszkodzenie elementów układu trawiennego.

Kontakt ze skórą: Zagrożeniem jest kontakt ze stopioną cyną, prowadzący do oparzeń różnego stopnia, z charakterystycznymi następstwami.

Kontakt z oczami: Może pojawić się silne podrażnienie.

Zapobieganie:

Ze względu na zagrożenie niekorzystnymi następstwami kontaktów z cyną-pylem, konieczne jest stosowanie urządzeń odpylających. Pracownicy powinni być przeszkoleni w zakresie higieny i uświadomieni o grożącym niebezpieczeństwie. Konieczna jest stała kontrola lekarska.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Plankton pokarmowy ryb: Stężenie krytyczne dla *Gammarus pulex* i *Chironomus plumosus* wynosi 1500 mg Sn⁺⁺/dm³.

Niższe organizmy: bakterie z gatunku *Escherichia coli* bez widocznych ujemnych objawów znoszą stężenia 1 g Sn⁺⁺/dm³. Stężenie trujące dla glonów (*Scenedesmus*) wynosi 34 mg Sn⁺⁺/dm³ dla skorupiaków (*Daphnia*) 170 mg Sn⁺⁺/dm³.

Stopień zagrożenia wód: Mały.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Metody unieszkodliwiania:		
Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.62 poz. 628) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz. 1206)		
Zawartość opakowania wg:		
rodzaju	06 13 99	inne, nie wymienione odpady
Opakowania wg:		
rodzaju	15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych
rodzaju	15 01 04	opakowania z metalu
rodzaju	15 01 07	opakowania ze szkła
Sposób likwidacji (D10) - termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.		
Zużyte opakowania dostarczać do uprawnionych do ich przerabiania przedsiębiorstw. Opakowania opróżnić całkowicie.		

Przedsiębiorstwo EKOS	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI CHEMICZNEJ Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
	CYNA	
Data wydania: 21.08.2006	Data aktualizacji:	Strona/stron 4/5

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Numer UN (ONZ):	1400
Klasa RID/ADR/IMO:	4.3
Grupa pakowania:	II
Numer rozpoznawczy zagrożenia:	423
Nalepka ostrzegawcza Nr 4.1 wg RID/ADR:	

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Substancja nie została zaklasyfikowana jako niebezpieczna zgodnie z obowiązującym prawem.

Kartę wykonano zgodnie z:

- Ustawą o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11.01.2001 r. (Dz.U.11 poz. 84; z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzeniem w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. Nr 140, poz. 1171) ze zmianą z dnia 14.12.2004 r. (Dz.U. 2 z 2005 r. poz.2)
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28.09.2005r w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem - ZAŁĄCZNIK (Dz.U.201 poz.1674), (29ATP).
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1679 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2.09.2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ze zmianą z dnia 1.10.2005 r. (Dz.U. 212 poz. 1769)
- Ustawą z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (Dz.U.62 poz. 628) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz.1206).
- Ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001 nr 63 poz. 638).
- Klasyfikacją towarów niebezpiecznych zgodnie z Umową Europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR).
- Ustawą z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2002 nr 199 poz. 1671) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 11, poz. 86).
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21.12.2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173).
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 11, poz. 86).
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21.12.2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173).

16. INNE INFORMACJE

Chemiczne określenie produktu:	Cyna

Przedsiębiorstwo EKOS	KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI CHEMICZNEJ Zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 grudnia 2004 r.	
CYNA		
Data wydania: 21.08.2006	Data aktualizacji:	Strona/stron 5/5

Normy na sprzęt ochronny:

PN-EN 141:2002	Sprzęt ochrony układu oddechowego. Pochłaniacze i filtropochłaniacze, wymagania, badanie, znakowanie;
PN-EN 344:1996	Wymagania i metody badania obuwia bezpiecznego, ochronnego i zawodowego do użytku w pracy. Zmiana A1;
PN-EN 166:2002 (U)	Ochrona indywidualna oczu. Wymagania;
PN-EN 374-3:2004 (U)	Rękawice chroniące przed chemikaliami i mikroorganizmami. Wyznaczenie odporności na przenikanie chemikaliów;
PN-EN 466:1998	Odzież ochronna. Ochrona przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży chroniącej przed chemikaliami z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy (typ 3);

Powietrze na stanowiskach pracy

PN-EN 1540:2004	Powietrze na stanowiskach pracy. Terminologia
PN-EN 689:2002	Powietrze na stanowiskach pracy. Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Uwaga:

- Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacja zawarta w powyższej karcie stanowi opis wymogów bezpieczeństwa użytkownika preparatu. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do określonych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości preparatu.
- Produkt nie może być używany bez pisemnej zgody w żadnym innym celu aniżeli podanym w p.1 karty charakterystyki.
- Karta charakterystyki jest bezpośrednio przekazywana dystrybutorowi produktu, bez zapewnień lub gwarancji co do kompletności bądź szczegółowości wszystkich informacji lub zaleceń w niej zawartych.
- Kartę wykonano w Przedsiębiorstwie EKOS S.C. 80-266 Gdańsk, al. Grunwaldzka 209, tel/fax: (0-58)305-37-46, www.ekos.gda.pl e-mail: ekos@ekos.gda.pl na podstawie informacji i konsultacji uzyskanych od Zamawiającego oraz materiałów z własnej bazy danych.
- Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki są zgodne z aktualnym stanem naszej wiedzy i spełniają warunki prawa krajowego oraz Unii Europejskiej.
- Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki nie są gwarancją parametrów technicznych czy przydatności do określonych zastosowań.

* * * * *